

W poszukiwaniu analogii leksykalnych, gramatycznych i fonetycznych na lekcjach języka francuskiego i polskiego jako obcego

DOI: 10.47050/jows.2024.1.55-62

Poszukiwanie analogii gramatycznych, leksykalnych i fonetycznych na lekcji języka obcego oraz odwoływanie się do ojczystego w procesie akwizycji języka stanowi naturalną strategię uczenia się. Uczeń, korzystając z doświadczenia językowego i wiedzy ogólnej o świecie, gdzie w dobie globalnych zmian granice językowe są coraz mniej dostrzegalne, wykorzystuje domysł językowy i kojarzy znaczenie z formą, rozwijając tym samym autonomię i poczucie odpowiedzialności za własny postęp w poznawaniu języka.

Poszukiwanie, nierzadko nieuświadomione, podobieństw między językiem ojczystym i obcym w procesie akwizycji języka oraz dostrzeganie różnic w obu systemach językowych odbywa się poprzez odwoływanie się do języka źródłowego bądź do innego, znanego już uczącemu się języka obcego. Jest to naturalny proces. Ta strategia asymilacyjna pozwala wykorzystać język ojczysty jako punkt odniesienia w procesie uczenia się języka obcego, usprawniając go, szczególnie w początkowym okresie nauczania. Towarzyszy temu zjawisko interkomprehensji, rozumiane jako zdolność do rozumienia innych języków bez uprzedniego uczenia się ich (Gębał 2013: 48).

Domysłowi językowemu, tłumaczonemu jako intuicyjne rozumienie nie tylko języków blisko spokrewnionych, sprzyjają następujące czynniki: wspólne korzenie indoeuropejskie i dziedzictwo kulturowo-językowe oraz otaczająca nas globalna rzeczywistość, cechująca się powszechnie rozumianą terminologią. Indoeuropejskie pochodzenie języków powoduje istnienie uniwersalnych kategorii gramatycznych pełniących te same funkcje komunikacyjne, co z kolei sprzyja zrozumieniu reguł gramatyki języka obcego i stosowaniu ich przez uczącego się. I tak władający językiem niedeklinacyjnym francuskojęzyczny uczeń w procesie przyswajania języka polskiego, chcąc mówić o narodowości lub zawodzie, zrozumie funkcję mianownika: *To jest Polak, To jest adwokat* oraz narzędnika: *On jest Polakiem, On jest adwokatem*, odwołując się do odpowiednich form w języku rodzimym: *C'est un Polonais, Il est polonais, C'est avocat, Il est avocat*. Przedstawienie narodowości w mianowniku wprowadza wyrażenie „to”: *To jest Polak*, któremu w języku francuskim odpowiada forma *c'est*, po której konieczne jest użycie rodzajnika: *C'est un Polonais*, co z kolei będzie istotne dla polskiego ucznia uczącego się języka romańskiego (Rys. 1). Użycie natomiast formy narzędnika w języku polskim: *On jest Polakiem*, będzie zrozumiałe dzięki konstrukcji wprowadzonej w języku francuskim przy pomocy zaimka osobowego: *Il est polonais*.

EWA SENICA

Dobjour – Nauczanie języka francuskiego i polskiego jako obcego

Rys. 1. Tabela porównawcza sposobów wyrażania narodowości w języku polskim i francuskim

C'EST UN	IL EST	C'EST UNE	ELLE EST	TO JEST	ON JEST	TO JEST	ONA JEST
Français	français	Française	française	Francuz	Francuzem	Francuzka	Francuzką
Polonais	polonais	Polonaise	polonaise	Polak	Polakiem	Polka	Polką
Anglais	anglais	Anglaise	anglaise	Anglik	Anglikiem	Angielka	Angielką
Portugais	portugais	Portugaise	portugaise	Portugalczyk	Portugalczykiem	Portugalka	Portugalką
Japonais	japonais	Japonaise	japonaise	Japończyk	Japończykiem	Japonka	Japonką
Espagnol	espagnol	Espagnole	espagnole	Hiszpan	Hiszpanem	Hiszpanka	Hiszpanką
Allemand	allemand	Allemande	allemande	Niemiec	Niemcem	Niemka	Niemką
Italien	italien	Italienne	italienne	Włoch	Włochem	Włoszka	Włoszką
Canadien	canadien	Canadienne	canadienne	Kanadyjczyk	Kanadyjczykiem	Kanadyjka	Kanadyjką
Russe	russe	Russe	russe	Rosjanin	Rosjaninem	Rosjanka	Rosjanką
Belge	belge	Belge	belge	Belg	Belgiem	Belgijka	Belgijką

Źródło: opracowanie własne.

Zilustrowaniu pokrewnych funkcji przy pomocy różnych systemów językowych mogą towarzyszyć ćwiczenia wzmacniające przekaz analogii językowych, takie jak te przedstawione na Rys. 2.

Rys. 2. Ćwiczenia utrwalające wybór odpowiednich środków do wyrażania narodowości w języku polskim i francuskim

Merci de compléter selon le modèle:

Exemple: Il est polonais. **C'est un Polonais.** Elle est française. **C'est une Française.**

Il est algérien. C'est ..... Elle est algérienne. C'est .....

Il est comorien. C'est ..... Elle est comorienne. C'est .....

Il est malien. C'est ..... Elle est malienne. C'est .....

Il est mexicain. C'est ..... Elle est mexicaine. C'est .....

Il est argentin. C'est ..... Elle est argentine. C'est .....

Il est allemand. C'est ..... Elle est allemande. C'est .....

Il est sénégalais. C'est ..... Elle est sénégalaise. C'est .....

Il est japonais. C'est ..... Elle est japonaise. C'est.....

Proszę uzupełnić według wzoru:

Przykład: To jest Polak. On jest **Polakiem.** To jest Francuzka. Ona jest **Francuzką.**

To jest Algierczyk. On jest ..... To jest Algierka. Ona jest .....

To jest Komoryjczyk. On jest ..... To jest Komoryjka. Ona jest .....

To jest Malijczyk. On jest ..... To jest Malijka. Ona jest .....

To jest Meksykanin. On jest ..... To jest Meksykanka. Ona jest .....

To jest Argentyńczyk. On jest ..... To jest Argentyнка. Ona jest .....

To jest Niemiec. On jest ..... To jest Niemka. Ona jest .....

To jest Czech. On jest ..... To jest Czeszka. Ona jest .....

To jest Japończyk. On jest ..... To jest Japonka. Ona jest .....

Źródło: opracowanie własne

Choć w myśl stosowanej szeroko w XIX wieku metody gramatyczno-tłumaczeniowej język ojczysty służył jako narzędzie do tłumaczenia słownictwa oraz wyjaśniania zasad gramatycznych, dziś stosowanie technik bilingwalnych wzbudza wiele kontrowersji (Wach 2017: 22–27).

Strategie te, polegające na wykorzystaniu odniesienia do języka macierzystego w nauczaniu języka obcego w formie komentarza i wyjaśnienia w języku ojczystym, miałyby zubażać proces akwizycji języka obcego, ograniczając ekspozycję ucznia na język docelowy. Mniej kontrowersyjną strategią wydaje się natomiast zilustrowanie analogii za pomocą przykładu, skojarzenie znaczenia z formą przy użyciu domysłu językowego, odciążając w ten sposób etap objaśniania reguł gramatycznych. Tym samym rola języka wyjściowego oraz zjawiska interferencji językowej w nauczaniu języka obcego wydaje się bezdyskusyjna.

Aby opowiadać o zainteresowaniach, zarówno polskojęzyczny, jak i francuskojęzyczny uczeń ma do dyspozycji następującą konstrukcję: interesować się, po której używamy w języku polskim narzędnika: *Interesuję się literaturą, tenisem, kinem, podróżami*, oraz: *s'intéresser à*, wymagającej użycia rodzajnika ściągniętego *à la*, *à l'*, *au*, *aux*, w zależności od rodzaju i liczby.

Przykłady ćwiczeń ilustrujących obie struktury w języku polskim i francuskim będą pomocne w zrozumieniu obowiązujących zasad gramatycznych zarówno dla ucznia francuskojęzycznego, jak i polskojęzycznego. Uczeń francuskojęzyczny zrozumie, że forma dopełnienia użyta w narzędniku tak jak i w jego języku ojczystym również zmieni się w zależności od rodzaju i liczby. I tak dla rodzaju męskiego i nijakiego wyraz będzie kończył się na *-em*: *Interesuję się sportem, kinem*, dla rodzaju żeńskiego – *-ą*: *Interesuję się literaturą*, dla liczby mnogiej – *-ami*: *Interesuję się podróżami*. Uczeń tworzy zatem hipotezę na temat konstrukcji gramatycznej na podstawie znanych mu z języka francuskiego zasad.

Polskojęzyczny uczeń natomiast zrozumie, że rodzajnik ściągnięty – *au* będzie odpowiadał rodzajowi męskiemu: *Je m'intéresse au sport*, a rodzajnik *à la* żeńskiemu: *Je m'intéresse à la littérature*. Przedstawione na Rys. 3 przykłady ilustrują też sytuacje, w których, niezależnie od rodzaju gramatycznego, używa się rodzajnika *à l'*, jeśli następujący po nim wyraz rozpoczyna się od samogłoski bądź *h* niemego: *Je m'intéresse à l'art*.

Warto, aby przykłady mające zastąpić komentarz gramatyczny zawierały słowa międzynarodowe, podobnie brzmiące i powszechnie znane, gwarantując tym samym uczniowi poczucie komfortu w przyswajaniu języka. Wspólne korzenie językowe sprzyjają również dekodowaniu znaczenia i przyswajaniu słownictwa o wspólnej etymologii. Internacjonalizmy, podobnie brzmiące słowa o międzynarodowym zasięgu (Rys. 4, Rys. 5),

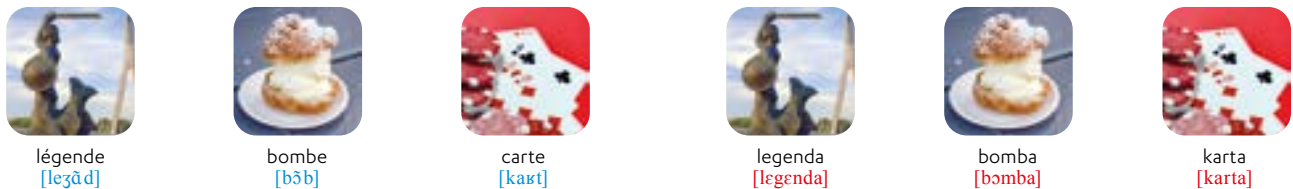
Rys. 3. Tabela porównawcza konstrukcji gramatycznych wyrażających zainteresowania przy użyciu form narzędnika w języku polskim oraz rodzajników ściągniętych w języku francuskim

Masculin à + le = au au sport	Féminin à + la = à la à la cuisine	à + h / voyelle à + l' = à à l'art	Pluriel à + les = aux aux voyages	Rodzaj męski sport + em sportem	Rodzaj żeński kuchnia + ą kuchnią	Rodzaj nijaki kino + em kinem	Liczba mnoga podróż + ami podróżami
 le sport Je m'intéresse au sport.	 la cuisine Je m'intéresse à la cuisine.	 l'art Je m'intéresse à l'art.	 les voyages Je m'intéresse aux voyages.	 sport Interesuję się sportem	 kuchnia Interesuję się kuchnią	 kino Interesuję się kinem	 podróż Interesuję się podróżami
 le théâtre Je m'intéresse au théâtre.	 la mode Je m'intéresse à la mode.	 l'architecture Je m'intéresse à l'architecture	 les arts martiaux Je m'intéresse aux arts martiaux.	 teatr Interesuję się teatrem	 moda Interesuję się modą	 ogrodnictwo Interesuję się ogrodnictwem	 sztuki walki Interesuję się sztukami walki

Źródło: opracowanie własne.

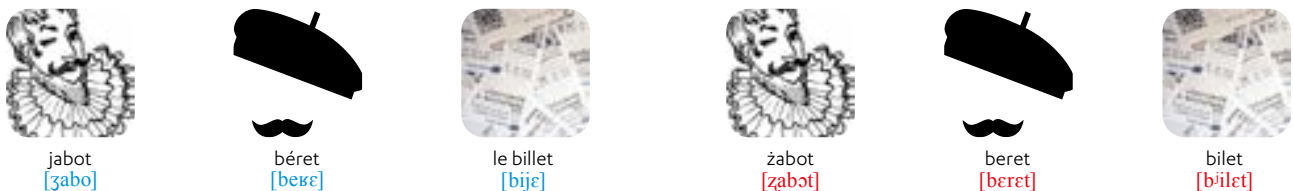
powszechnie znane cytaty, jak *chapeau bas*, przysłowia *Tel père, tel fils*, użyte jako ilustracje na potrzeby zrozumienia zasad gramatycznych w języku docelowym, zapewniają uczniowi poczucie bezpieczeństwa i sprawiają, że język obcy staje się coraz mniej obcy. Natomiast wspólna globalna rzeczywistość może być źródłem neologizmów o powszechnym zasięgu: *covid*, *internet*, rozumianych nawet w grupie niejednorodnej kulturowo.

Rys. 4. Ćwiczenie fonetyczne wykorzystujące podobnie brzmiące słowa w języku polskim i francuskim

Źródło: opracowanie własne

Rys. 5. Ćwiczenie fonetyczne wykorzystujące podobnie brzmiące słowa w języku polskim i francuskim

Źródło: opracowanie własne

Ćwiczenia mające na celu wprowadzenie przymiotników opisujących cechy charakteru czy usposobienie warto oprzeć na słowach podobnie brzmiących i tym samym ogólnie rozumianych, takich jak: *intelligentny*, *sympatyczny*, *ambitny* // *intelligent*, *sympathique*, *ambitieux*, naturalnie odkodowywanych przez osobę uczącą się języka (Rys. 6). Dlaczego za punkt odniesienia nie wykorzystać wspólnego dziedzictwa kulturowego, jakim jest np. tajemnicza *Mona Lisa* Leonarda da Vinci albo *Dama z gronostajem*, jedyny obraz mistrza, który znajduje się w polskich zbiorach. Przymiotniki o podobnym brzmieniu mogą stanowić punkt wyjścia do wprowadzenia kategorii rodzaju: *sympatyczny* dla rodzaju męskiego, *sympatyczna* dla rodzaju żeńskiego czy *sympatyczne* dla rodzaju nijakiego w języku polskim w odniesieniu do *sympathique* dla formy męskiej i żeńskiej w języku francuskim; *ambitny*, *ambitna*, *ambitne*: *ambitieux-euse*.

Tak jak już zostało wspomniane, użycie internacjonalizmów może sprzyjać zrozumieniu poszczególnych zagadnień gramatycznych. Choć systemy gramatyczne języków francuskiego i polskiego nie przystają do siebie, to oba posiadają uniwersalne kategorie gramatyczne, takie jak choćby fleksja imienna, czasownikowa, kategoria rodzaju czy liczby.

Zwracając zatem uwagę na różnice, przy pomocy ogólnie rozumianego słownictwa uczeń sam może wywnioskować zasady gramatyczne. Poniższe ćwiczenie ilustruje kategorię rodzaju przy wykorzystaniu list wyrazów o podobnym brzmieniu w obu językach, a co za tym

Rys. 6. Opis *Mony Lisy* za pomocą przymiotników o podobnym brzmieniu w języku polskim i francuskim, wprowadzonych po zwrotach: *elle a l'air* i *wydaje się*

Mona Lisa, comment elle a l'air ? Merci de choisir le bon adjectif.

Exemple:
Elle a l'air **sympathique**.
sympathique / antipathique
intelligente / ambitieuse
sportive / créative
sentimentale / rationnelle
romantique / énergique
émotionnelle / naturelle
stressée / relaxée / agressive
talentueuse / active
attractive / frustrée

Mona Lisa, Jaka się wydaje? Proszę wybrać odpowiedni przymiotnik.

Przykład:
Wydaje się **sympatyczna**.
sympatyczna / antypatyczna
inteligentna / ambitna
wysportowana / kreatywna
sentymalna / racjonalna
romantyczna / energiczna
emocjonalna / naturalna
zestresowana / zrelaksowana
utalentowana / aktywna
atrakcyjna / sfrustrowana

Źródło: opracowanie własne

idzie rozumianych intuicyjnie zarówno przez ucznia polskiego, jak i francuskiego: *C'est une version / To jest wersja* (Rys. 7).

Przedstawione przykłady ilustrują, że francuskiemu odpowiednikowi rodzajników *un, une*, wyrażających rodzaj i liczbę, w języku polskim odpowiadają odpowiednie zakończenia rzeczowników. W rodzaju żeńskim rzeczownik zakończony na samogłoskę *a*: *C'est une succession / To jest sukcesja*, w męskim zakończony na spółgłoskę: *C'est un président / To jest prezydent* bądź *a*, *C'est un poète / To jest poeta*. Ćwiczenie to pokazuje również uczniowi polskojęzycznemu, jakim zakończeniem wyrazów w języku francuskim odpowiadają rodzaje męski i żeński: *C'est une vers***ion**: - **sion**.

Rys. 7 Ćwiczenie ilustrujące kategorię rodzaju

Merci de compléter avec **un** ou **une**. Exemple: c'est **un** professeur.

1. C'est ..... version.	11. C'est ..... saison.
2. C'est ..... veine.	12. C'est ..... Sénat.
3. C'est ..... végétation.	13. C'est ..... sentiment.
4. C'est ..... transfert.	14. C'est ..... sphère.
5. C'est ..... thèse.	15. C'est ..... résultat.
6. C'est ..... tendance.	16. C'est ..... fatum.
7. C'est ..... tempérament.	17. C'est ..... région.
8. C'est ..... succession.	18. C'est ..... recette.
9. C'est ..... signature.	19. C'est ..... pays.
10. C'est ..... sabotage.	20. C'est ..... quarantaine.

Proszę określić rodzaj: męski, żeński i nijaki. Przykład: To jest profesor – **rodzaj męski**.

1. To jest wersja	11. To jest sezon .....
2. To jest wena	12. To jest senat .....
3. To jest wegetacja	13. To jest sentyment .....
4. To jest transfer	14. To jest sfera .....
5. To jest teza	15. To jest rezultat .....
6. To jest tendencja	16. To jest fatum .....
7. To jest temperament	17. To jest region .....
8. To jest sukcesja	18. To jest recepta .....
9. To jest podpis	19. To jest państwo .....
10. To jest sabotaż	20. To jest kwarantanna .....

Źródło: opracowanie własne

W dobie globalizacji, wzmożonego nadawania nazw nowej, nieznannej wcześniej rzeczywistości – jak chociażby *covid* – nietrudno o słowa powszechnie rozumiane, które również mogą stanowić cenne narzędzie sprzyjające przyswajaniu języka obcego.

W fonetyce naturalne wydaje się odwoływanie się do istniejących w języku ojczystym głosek, do podobnie brzmiących wyrazów czy też powszechnie znanej w dobie globalizacji terminologii. Uczeń polski, którego język ojczysty jako jedyny język słowiański posiada głoski nosowe, ma ułatwione zadanie wymówienia francuskich głosek.

Ćwiczenia polegające na wydedukowaniu wymowy z rebusów fonetycznych są kolejną okazją, aby usprawnić i uatrakcyjnić proces uczenia się języka w oparciu o podobieństwa językowe (Rys. 8, 9, 10, 11, 12).

Polski uczeń uczy się przywitania w języku francuskim, korzystając z fonetycznego zaplecza języka ojczystego: *bąk + żur = Bonjour* (Rys. 8).

Rys. 8. Rebus fonetyczny dla polskiego ucznia uczącego się francuskiego zwrotu *Bonjour*

bąk

żur

Źródło: opracowanie własne

Rys. 9. Rebus fonetyczny dla polskiego ucznia uczącego się francuskiego zwrotu *ça va?*

~~Wars i~~

?

Źródło: opracowanie własne

Powszechnie używanego francuskiego zwrotu w pytaniu o samopoczucie: *ça va?* polskojęzyczny uczeń uczy się przy wykorzystaniu znanych mu legendarnych imion Wars i Sawa dzięki rebusowi: ~~Wars~~ + Sawa = *ça va* (Rys. 9). Francuski uczeń natomiast, aby zapytać o samopoczucie po polsku, sięga do francuskich słów: *yak + mâche* = *Jak się masz?* (Rys. 10).

Rys. 10. Rebus fonetyczny dla francuskiego ucznia uczącego się polskiego zwrotu *Jak się masz?*

yak

się

?

mâche

Źródło: opracowanie własne

Podobne procesy uczniowie mogą wykorzystać, pytając o wiek. Z polskich słów *kolarz* i *tiuł* powstanie: *Quel âge as-tu?* (Rys. 11), natomiast ze słów francuskich: *lait*, *mâche* i *latte*, zilustrowanych w rebusie, powstanie pytanie w języku polskim *Ile masz lat?* (Rys. 12).

Rys. 11. Rebus fonetyczny dla polskiego ucznia uczącego się pytania o wiek po francusku *Quel âge as-tu?*

a

?

kolarz
o:e

tiuł

Źródło: opracowanie własne

Rys. 12. Rebus fonetyczny dla francuskiego ucznia uczącego się pytania o wiek po polsku *Ile masz lat?*

l

?

lait

mâche

latte

Źródło: opracowanie własne

Ku zaskoczeniu uczniów obu narodowości po rozwiązaniu rebusów odpowiedź pada w sposób naturalny w języku, którego dopiero co się przecież uczą.

Rys. 13. Rebus fonetyczny dla polskiego ucznia uczącego się odmiany i wymowy czasownika *aimer* (*kochać*, *lubić*)

Żem

Źródło: opracowanie własne

Rys. 14. Rebus fonetyczny dla francuskiego ucznia uczącego się odmiany i wymowy czasownika *lubić*, *ę*, *isz*. Przy jego rozwiązaniu uczeń używa francuskich słów: *loup* (*wilk*) i *bière* (*piwo*): *Lubię*

loup

bière

Źródło: opracowanie własne

Rebussy fonetyczne mogą również służyć ćwiczeniu odmiany czasowników.

J'aime (*lubię*) najłatwiej wymówić polskiemu uczniowi, obrazując słowo *dżem* i usuwając głoskę *d*, akcentując tym samym ostatnią spółgłoskę: *J'aime*. Analogicznie czasownik: *lubić*, *-ę*, *-isz* w języku polskim uczeń francuski odmieni poprawnie, wykorzystując słowa: *loup* i *bière*.

Rebussy fonetyczne nie tylko ułatwiają wymowę, ale – przybierając formę zagadek – angażują w proces odkrywania przekazu, a co za tym idzie działają na korzyść zwiększania autonomii ucznia w procesie uczenia się języka. Ponadto wzbudzają ciekawość, a nierzadko nawet uśmiech.

Wykorzystane elementy kulturowe języka docelowego przybliżają ponadto kulturę, historię, geografę czy obyczaje jego użytkowników. I tak przy pomocy rebusów francuski uczeń odkryje urok pięknych Kaszub (Rys. 15), polskie danie żurek (Rys. 16) czy tradycję polskich Zaduszek (Rys. 17).

Rys. 15. Rebus fonetyczny: *Ka* + *chou* (*kapusta*) + *by*: *Kaszuby*. Rys. 16. Rebus fonetyczny: *Journal* (*pamiętnik*) + *ek*: *żurek*

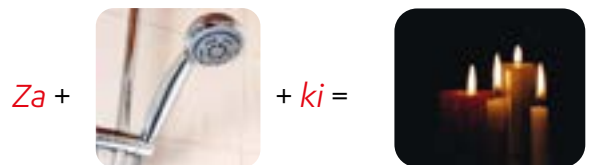

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

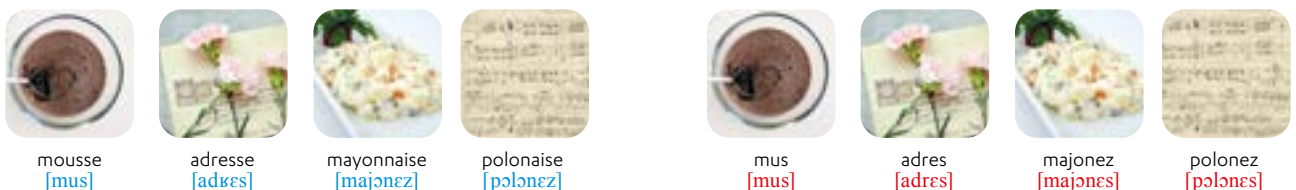
Możliwa dedukcja zasad fonetycznych w języku jest możliwa również poprzez zestawienie podobnie brzmiących wyrazów o tym samym lub zbliżonym znaczeniu (Rys. 18).

Rys. 17. Rebus fonetyczny: *Za* + *douche* (*prysznic*) + *ki*: *Zaduszki*

Źródło: opracowanie własne

Rys. 18. Ćwiczenie fonetyczne wykorzystujące podobnie brzmiące słowa

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie

Odwoływanie się do języka źródłowego jako środka ułatwiającego poszukiwanie zarówno podobieństw, jak i różnic gramatycznych, leksykalnych czy fonetycznych sprawia, że uczeń oswaja język obcy, a można zaryzykować stwierdzenie, że to język oswaja ucznia.

W poszukiwaniu analogii korzysta on nie tylko z doświadczenia językowego, ale także ogólnej wiedzy o świecie, deklaratywnej i proceduralnej, ponieważ w dobie globalnych zmian granice językowe zanikają.

Intuicyjne rozumienie języka źródłowego w oparciu o własne doświadczenie językowe i kulturowe pozwala uczniowi świadomie stać się częścią wspólnoty, która daje mu poczucie bezpieczeństwa. Ten komfort motywuje do dalszej nauki i samodzielnych poszukiwań analogii, co z kolei rozwija autonomię i poczucie odpowiedzialności za postęp w procesie akwizycji języka obcego.

BIBLIOGRAFIA

- Gębał, P.E. (2013), *Modele kształcenia nauczycieli języków obcych w Polsce i w Niemczech. W stronę glottodydaktyki porównawczej*, Kraków: Księgarnia Akademicka.
- Wach, A. (2017), *Techniki bilingwalne w nauczaniu gramatyki języka obcego*, „Języki Obce w Szkole”, nr 1, s. 22–27.

EWA SENICA Absolwentka filologii romańskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Podyplomowych Studiów Kształcenia Tłumaczy Języka Francuskiego UAM oraz studiów podyplomowych Glottodydaktyka Polonistyczna – nauczanie języka polskiego jako obcego w Polonicum, Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców Uniwersytetu Warszawskiego. Autorka *Jargon corporatif – moyen de communication au service de l'économie du langage ou facteur défavorisant la langue indigène?*, Bulletin PROF – EUROPE, no 14, 2013/2014 oraz *La traduction des noms propres intentionnels*, Bulletin PROF – EUROPE, no 11, 2010. Lektorka języka francuskiego i polskiego jako obcego. W nauczaniu wykorzystuje zjawisko domysłu językowego i analogie leksykalne, gramatyczne i fonetyczne na lekcjach języka obcego.